

แบบรายงานผล
การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
สำนักงานศึกษาธิการภาค ๕

นโยบายการตรวจ : การลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

จุดเน้น ๑.๓ : แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

๑) การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

หน่วยงานได้ดำเนินการตามแผนงาน/มาตรการเจรจาช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดลำดับการให้ความช่วยเหลือ แต่การดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวยังไม่เห็นผล เนื่องจากสถาบันการเงินไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร

๒) ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ ตามจุดเน้นที่ ๑.๓

๒.๑) การดำเนินการตามแผนงาน/มาตรการเจรจาช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

หน่วยงานได้แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สถานีก่อนหนี้ครู) มีการประชาสัมพันธ์การลงทะเบียนแก้ไขปัญหาหนี้สินผ่านระบบแก้หนี้ออนไลน์ของ สพฐ. และจัดทำฐานข้อมูลสถานะการเงิน จัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำไปสู่การจัดประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมกับตัวแทนของสถาบันการเงินในพื้นที่ เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา เช่น การชะลอการดำเนินคดีเรื่องหนี้สิน การปรับโครงสร้างหนี้ และการรวมหนี้ โดยการให้กู้เงินในอัตราดอกเบี้ยถูกและต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น จากนั้นจึงแจ้งให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบมติการประชุมดังกล่าว เพื่อวางแผนการบริหารเงินให้ดีขึ้น นอกจากนี้ หน่วยงานยังได้จัดอบรมให้ความรู้ด้านการเสริมสร้างวินัยและการวางแผนการเงิน สร้างจิตสำนึกให้ครูและบุคลากรทางการศึกษารู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง และพัฒนาตนเอง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งยังส่งเสริม สนับสนุนให้เข้าอบรมโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการออมอย่างต่อเนื่อง เช่น หลักสูตรเสริมสร้างวินัยทางการเงิน หลักสูตร “ครูรุ่นใหม่ หัวใจพอเพียง” หลักสูตร “ครูไทยยุคใหม่ เข้าใจการเงิน” เป็นต้น

๒.๒) การสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

การสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด โดยจัดเป็นกลุ่มเป็นสีแดง สีเหลือง และสีเขียวจากระบบ DEBT OBEC เป็นฐาน และมีข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์กิ่งโครงสร้างของผู้ลงทะเบียนแต่ละราย เพื่อนำมาวิเคราะห์และวางแผนในการให้ความช่วยเหลือ เมื่อหน่วยงานได้ประสานขอความร่วมมือกับสถาบันการเงินในพื้นที่ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาแล้ว จะแจ้งมติการประชุมให้ทราบ เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้วางแผนการบริหารเงินให้เกิดความคล่องตัวขึ้น

๓) ปัญหาอุปสรรค

๓.๑) สถาบันการเงินให้ความช่วยเหลือได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากติดข้อกฎหมายและแนวทางการดำเนินงาน

๓.๒) การรวมหนี้ที่สถาบันการเงินเพียงแห่งเดียวค่อนข้างดำเนินการได้ยาก เนื่องจากครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่มีหลักทรัพย์ในการค้ำประกัน

๓.๓) ครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ให้ข้อมูลหนี้สินที่เป็นจริง

๓.๔) ครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

๓.๕) ผู้ลงทะเบียนในระบบแก้หนี้ออนไลน์ของ สพฐ. ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการบำนาญ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ควบคุมการก่อหนี้เพิ่มได้ยาก ทั้งยังหาผู้ค้ำประกันได้ยาก หากต้องการปรับโครงสร้างหนี้

๓.๖) สถาบันการเงินไม่รับหนี้ที่เกิดจากการใช้บัตรเครดิต บัตรกดเงินสดของครูและบุคลากรทางการศึกษา เข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างหนี้หรือรวมหนี้

๓.๗) การปรับโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินเป็นเพียงการขยายระยะเวลาในการผ่อนชำระ และลดยอดชำระต่องวดให้น้อยลง ซึ่งผู้ค้ำประกันบางรายไม่ยินยอมและไม่สามารถหาผู้ค้ำรายใหม่ได้ ทำให้ผู้กู้ไม่สามารถปรับโครงสร้างหนี้หรือรวมหนี้ได้

๔) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในภาพรวม

๔.๑) ควรจัดอบรมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๒) ควรมีการประชาสัมพันธ์การแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างจริงจัง และเป็นระบบ และมีการติดตามอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง

๔.๓) สถาบันการเงินควรปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำแบบคงที่ในระยะเวลา ๕ ปี จะสามารถช่วยลดปัญหาการกู้เงินใหม่ เพื่อนำมาจ่ายเงินกู้เดิมได้

๔.๔) หน่วยงานระดับกระทรวงควรจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการแก้ปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยเฉพาะ มีแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำกว่าสถาบันการเงิน เพื่อเป็นแก้ปัญหาที่ยั่งยืน

๕) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)